

8.
SINIF

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

A
KİTAPÇIK TÜRÜ

TEMEL ORTAÖĞRETİM GEÇİŞ SINAVI / MERKEZİ SİSTEM 1. SINAVI

29 Kasım 2013

Adı-Soyadı:

TEST ADI	SORU SAYISI	TOPLAM SÜRE (DAKİKA)	OTURUM	SAAT
T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	20	40	5	10.30

ADAYLARIN DİKKATİNE!

1. Sınav başladıktan sonra hiçbir adayın sınav salonundan çıkmasına izin verilmeyecektir.
2. Sınav sırasında sözlük, hesap makinesi, saat fonksiyonu dışında özellikleri bulunan saat veya çağrı cihazı, cep telefonu, telsiz, radyo ve bilgisayar özelliği bulunan elektronik cihazları yanınızda bulundurmuyunuz. Bu araçları kullanmanız veya kopya çekmeye teşebbüs etmeniz halinde sınavınız geçersiz sayılacaktır.
3. Soruları ve sorulara verdiğiniz cevapları, yanınızda götürmek amacıyla kaydetmeyiniz; hiçbir şekilde dışarı çıkarmayınız.
4. Sınavın değerlendirilmesi aşamasında, bilgisayar ortamında yapılan kopya analizinde, herhangi bir testten ikili veya toplu kopya tespiti halinde testiniz geçersiz sayılacaktır.
5. Kopya çekmeniz, başka adayın sınav evrakını kullanmanız ve geçerli bir kimlik belgenizi ibraz edemediğiniz durumda sınavınız geçersiz sayılacaktır.

CEVAP KÂĞIDI VE SORU KİTAPÇIĞI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Cevap kâğıdınızdaki bilgilerin doğruluğunu kontrol ediniz ve cevap kâğıdınız imzalayınız.
2. Cevap kâğıdındaki bilgiler size ait değilse ve cevap kâğıdı kullanılmayacak durumdaysa salon görevlilerinin teslim edeceği yedek cevap kâğıdına kimliğinizle ilgili bilgileri açıklamalar doğrultusunda yazınız ve kodlayınız.
3. Cevap kâğıdı üzerindeki kodlamaları kurşun kalemle yapınız.
4. Değiştirmek istediğiniz bir cevabı, yumuşak silgiyle cevap kâğıdını örselemeden temizce siliniz ve yeni cevabı kodlayınız.
5. Kitapçık türünü cevap kâğıdınızdaki ilgili alana kodlayınız. Bu kodlamayı yapmadığınız veya yanlış yaptığınız takdirde sınav sınavının değerlendirilmesi doğru yapılmayacaktır.
6. Cevabınızı, cevap kâğıdınızda yer alan **T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük** kısmına dışarı taşırmadan kodlayınız.
7. **Soru kitapçığı üzerinde yapılan cevaplandırmalar dikkate alınmayacaktır.**
8. Soru kitapçığının sayfalarını kontrol ediniz, baskı hatası var ise değiştirilmesini sağlayınız.
9. Cevabını bilmediğiniz sorular içinde fazla zaman kaybetmeden diğer sorulara geçiniz. Zamanınız kalırsa bu sorulara daha sonra dönebilirsiniz.
10. **Puanlama yapılırken yanlış cevaplar dikkate alınmayacak, sadece doğru cevaplarınız değerlendirilecektir. Yanlış cevaplar, doğru cevapların netini etkilemeyecektir.**
11. Sınav bitiminde soru kâğıdı ve cevap kâğıdı salon görevlilerine teslim ediniz. Sınavın bitiminden bir saat sonra kitapçığınızı okul yetkililerinden alabilirsiniz.

1-İstanbul Hükümeti, Mondros'un arkasından başlayan işgallerin arkasından Anadolu'ya nasihat heyetleri göndererek halkı işgaller karşısında sükûnete davet etti. Neticenin barış görüşmeleri ile alınacağını, galip devletlere silahla karşı konulmayacağını ilan ederek işgallerin geçici olduğunu bildirdi. Anadolu'nun işgali karşısında İstanbul Hükümetinin sessiz kalması ve Rum ve Ermenilerin de işgalcilerle işbirliği yapması karşısında Türk halkı aşağıdakilerden hangisini yaptı?

- a) Yerel direniş örgütleri olan müdaafa-i hukuk cemiyetleri kurdu.
- b) Manda ve himaye fikrini desteklediğini bildirdi.
- c) İstanbul Hükümeti ile işbirliği yaptı.
- d) İşgallere karşı koymayacağını açıkladı.

2-Milli Cemiyetler faaliyet gösterdikleri bölgeleri kurtarma amacındaydı. Kongre ve protesto mitingleri düzenliyor, işgal anında silahla direnişte bulunuyorlardı. Tek tek ve farklı bölgelerdeki bu cemiyetlerin faaliyetleri işgalcileri yurttan tamamen atmak için yeterli değildi. Vatanın kurtuluşu için milli birlik ve beraberlik içinde hareket etmekle mümkündü. Mustafa Kemal bu doğrultu da tüm yararlı cemiyetleri Sivas'ta "Anadolu ve Rumeli Mudaafa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirdi. Bunu gerçekleştiren Mustafa Kemal'in hangi kişilik özellikleri olmuştur?

- a) Birleştirici, Bütünleştirici Gücü ve Liderlik
- b) Açık Sözlülüğü ve Çok Cepheliliği
- c) İdealistliği ve Hakikati Arama Gücü
- d) Eğitimciliği ve Cesareti

3-Mondros Ateşkes Anlaşmasının arkasından Suriye Cephesindeki görevi son bulan Mustafa Kemal Paşa 13 Kasım 1918 tarihinde İstanbul'a geldi. İstanbul'a geldiğinde İtilaf devletlerinin donanmasını gördü ve şehrin fiilen işgal altında olduğunu gördü. İşgal karşısında yaverlerine dönerek..... dedi.

Yukarıdaki boşluğa hangi cümle gelmelidir?

- a) "Geldikleri gibi giderler."
- b) "İstanbul Hükümeti Anadolu'ya hâkim değil bağlı olmak zorundadır."
- c) "Milletin bağımsızlığını, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır."
- d) "Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir."

4-Atatürk'ün yetiştiği dönemde bir tarafta geleneksel eğitime devam eden, dini derslerin ağırlıkta olduğu medreseler, diğer tarafta batı örneklerine kurulmuş mektepler, askeri okullar ve çeşitli meslek okulları vardı. Bunun yanında ülkede yaşayan gayrimüslimlerin açtıkları azınlık okulları da faaliyetliydi. Bu okulların her biri kendi amaçları doğrultusunda eğitim yapıyordu.

Bu paraftan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Eğitimin yönetimi ve denetimi Osmanlının elindedir.
- b) Eğitimde kültür birliği vardır.
- c) Eğitim öğretimde birlik yoktur.
- d) Eğitimde en çağdaş okullar medreselerdir.

5-

I-Amasya Genelgesi

II-Erzurum Kongresi

III-Sivas Kongresi

IV-Havza Genelgesi

Yukarıdaki gelişmelerin kronolojik sıralaması nasıldır?

- a) I-II-III-IV b) IV-II-I-III
c) I-IV-III-II d) IV-I-II-III

6- Manda ve himaye; ilk kez Erzurum Kongresinde, kesin olarak ise Sivas Kongresi'nde reddedilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir.

- a) Tek koşul tam bağımsızlıktır.
b) Erzurum Kongresi toplanış açısından bölgesel bir kongredir.
c) Sivas Kongresi'nde tüm cemiyetler birleştirilmiştir.
d) Manda ve himaye TBMM'de de gündeme gelmiştir.

7- Misak-ı Milli ve TBMM'nin temelini oluşturan ilkeler hangi seçenekte doğru verilmiştir?

Misak-ı Milli TBMM

- a) Milli Egemenlik Tam Bağımsızlık
b) Sömürgecilik Manda ve Himaye
c) Tam Bağımsızlık Milli Egemenlik
d) Manda ve Himaye Sömürgecilik

8-

MADDE	YER	TARİH
Milletin içinde bulunduğu durum ve şartların gereğini yerine getirmek ve haklarını gür sesle cihana duyurmak için, her türlü baskı ve kontrolden uzak milli bir heyetin varlığı zaruridir.	Amasya Genelgesi	22 Haziran 1919
Kuvâ-yı Milliye'yi tek kuvvet tanımak ve millî iradeyi hâkim kılmak temel ilkedir.	Erzurum Kongresi	23 Temmuz-7 Ağustos 1919
Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir.	TBMM	23 Nisan 1920

Yukarıdaki tablodan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Millet egemenliği fikri adım adım gerçekleştirmiştir.
b) Millet egemenliği fikri hemen kabul edilmiştir.
c) Millet egemenliğine herkes katılmıştır.
d) Millet egemenliği fikri ilk kez TBMM'de gündeme gelmiştir.

9- Sivas Kongresi'nde, Temsil Heyeti tarafından Batı Cephesi Komutanlığına Ali Fuat paşa'nın atanması aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- a) Ali Fuat Paşa'nın iyi bir komutan olduğunu
b) İlk defa bir cephe oluşturulduğunu
c) Temsil Heyeti'nin bir hükümet gibi hareket ettiğini ve yürütme yetkisini kullandığını
d) Milli Mücadele'nin askeri safhasının başladığını

"Arkadaşlar, bu gece burada sizleri toplamaktaki amacım şudur: ... Bu talihsiz memlekete karşı önemli görevlerimiz vardır. Onu kurtarmak tek hedefimizdir. ... Tarih bugün biz evlatlarına bazı büyük görevler yüklüyor. Ben Suriye'de bir cemiyet kurdum... Buraya da bu cemiyetin temelini kurmaya geldim. Şimdilik gizli çalışmak ve teşkilatı şekillendirmek mecburidir. Sizden fedakârlıklar bekliyorum... Eskimiş olan çürük yönetimi yıkmak, milleti hâkim kılmak, özetle vatani kurtarmak için sizi göreve çağırıyorum.

Arkadaşlar! Gerçi bizden önce birçok girişimler yapılmıştır. Fakat onlar başarılı olamadılar. Çünkü işe teşkilatsız başladılar. Bu kuracağımız teşkilat ile, mutlaka ve elbette başarılı olacağız. Vatani, milleti kurtaracağız." (Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, s. 1-2.)
Kısaltılarak alınmıştır.

K. Atatürk

10-Mustafa Kemal'e göre kendisinden önce vatani kurtarmak için girişimde bulunanların başarısız olmalarının temel nedeni aşağıdakilerde hangisidir?

- a) Ülkenin koşullarını dikkate almamaları
- b) Sadece askeri çözümler üretmeleri
- c) İşe teşkilatsız başlamaları
- d) Toplumun tümünü düşünmemeleri

Mustafa Kemal'in 1919 yılına kadar üstlendiği bazı görevler	
Tarih	Görevleri
Nisan 1909	31 Mart Olayı'nı bastıran Hareket Ordusu içinde yer aldı.
Aralık 1911	Trablusgarp'a gönüllü olarak gitti. İtalyanlara karşı yerli halkı örgütleyerek mücadele etti.
27 Ekim 1913	Sofya ataşemiliterliğine (askeri ataşe) atandı.
25 Nisan 1915	Çanakkale'de İtilaf Kuvvetlerine karşı başarıyla mücadele etti.
10 Mart 1916	Kafkas Cephesi'nde 16. Kolordu Komutanlığına atandı.
5 Temmuz 1917	Merkezi Şam'da bulunan 7. Ordu Komutanlığına atandı.

11-Mustafa Kemal'in 1919'a kadar üstlendiği bu görevlerin O'na kazandırdıkları arasında hangisi söylenemez?

- a) Eğitim hayatını yakından tanıma
- b) Askerlik mesleğinde bilgi ve deneyim kazanma
- c) Liderlik özellikleri pekiştirme
- d) Ordunun durumunu yakından görme

NEDEN SİVAS?

Kongrenin toplanması için neden Sivas tercih edilmişti? Çünkü Sivas Anadolu'nun her bakımdan güvenli bir yerindeydi. İşgal edilmemişti. İtilaf devletlerinin işgal bölgelerine de uzaktı. Yani işgal kuvvetlerinin burada düzenlenecek bir kongreye müdahale etmesi zordu. Tüm bu nedenlerle Amasya Genelgesi'nde kongrenin Sivas'ta toplanacağı duyurulmuştu.

Yukarıdaki verilen bilgilere göre kongrenin Sivas'ta toplanmasında Sivas'ın hangi özelliği etkili olmuştur?

- a) Nüfusu
- b) Ekonomisi
- c) Ulaşımı
- d) Jeopolitik Konumu

"Misakımillî, barış yapmak için en uygun ve en azından şartlarımızı içeren bir programdır. Barışa erişmek için bir araya getireceğimiz esasları kapsar. Fakat memleket ve milleti kurtarmak için barış yapmak yeterli değildir. Milletin gerçek kurtuluşu için yapılacak çalışmalar, ondan sonra başlayacaktır. Barıştan sonraki çalışmalarda başarılı olabilme, milletin bağımsızlığının korunmuş olmasına bağlıdır. Misakımillî'nin hedefi onu temindir." (Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, s. 95.)

K. Atatürk

13- Mustafa Kemal'in Misak-ı Milli ile ilgili yukarıdaki sözlerinden yola çıkarak Misak-ı Milli'nin temel hedefinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- a) Tam bağımsızlığı sağlama
- b) Millet egemenliğine dayalı bir devlet kurma
- c) Avrupa ile işbirliği yapma
- d) Kuvay-ı Milliye'yi etkin kılma

14-Birinci Dünya Savaşı sırasında İtalya İttifak Devletleri bloğunda yer almasına rağmen İngiltere'nin Batı Anadolu'yu kendisine teklif etmesi karşısında İtilaf Devletleri tarafına geçmiştir. Savaş sonrasında Paris Barış Konferansında ise İngiltere, Batı Anadolu'yu Yunanistan'a vermeyi tercih etmiştir. İngiltere'nin Batı Anadolu'yu Yunanistan'a vermesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- a) İtalya'nın başlangıçta İttifak Devletlerinin bloğunda yer alması.
- b) İtalya'nın Paris Barış Konferansına katılmaması.
- c) Bölgede güçlü bir devletin olmasının çıkarına gelmemesi.
- d) İtalya'nın işgal haklarından vazgeçmesi

15-Mondros Ateşkes Antlaşmasının ardından Mustafa Kemal Paşa İstanbul'a döndü. Düşmanı yurttan atma kararlılığındaydı. Kararını gerçekleştirmek için çeşitli alternatifler belirledi. İşgal altındaki İstanbul'da kaldığı altı ay boyunca öncelikle padişah ve diğer politikacılarla görüştü. Fakat bu görüşmelerden bir sonuç alamadı. Siyasi açıdan yapılacak bir şey olmadığını anlayan Mustafa Kemal Anadolu'ya geçip milli direnişi başlatmaktan başka çaresi olmadığı anladı. Yukarıdaki paragraftan Mustafa Kemal için hangisi çıkarılamaz?

- a) Vatanını ve milletini çok sevmekte, vatani ve milleti için canını feda etmekten kaçınmamaktadır.
- b) Devletin ve milletin İstanbul'dan kurtulamayacağını anlamıştır.
- c) Çalışmalarında planlı hareket etmektedir.
- d) İşgallerin kısa süre sonra ereceğine inanmaktadır.

16-Türk halkı işgallere karşı düzenlenen mitingler, protesto mitingleri ve telgraflarından bir sonuç alamayınca işgalcilere karşı silahlı direnişe başladı. Bu direniş hareketini yürütenlere Kuvayimillie (Milli Kuvvetler) denir. Yabancı işgaline karşı canını ortaya koyan Kuvayimillie Osmanlı Devletine bağlı bir kuvvet değildir. Türk Milletine dayanan ve onun adına faaliyet gösteren bir direniş hareketidir. Bu hareket, tek bir grup tarafından değil topyekün Türk milleti tarafından gerçekleştirilmektedir. Kuvayimillie ruhu Türk'ün vatanseverliğinden doğmuştur. Buna göre Kuvayimillie için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- a) Osmanlı hükümeti tarafından desteklenmişlerdir.
- b) Türk'ün vatanseverliğinden doğmuştur.
- c) Bölgesel bir harekettir.
- d) Aynı zamanda manevi gücü de temsil eder.

"... Suriye sınırını, Suriye vilayetimizin kuzey sınırı saymakla beraber bu konuda başkaca bir görüş ve karar var ise bildirilmesi gerekir. Suriye'de bıraktığımız ve bizimle bağlantısı olan hiçbir askerî birlik yoktur. Hicaz'da bir hareketli birliğimiz vardır. Onunla da telsizle bile bağlantımız yoktur. "Kilikya" dolaylarının "Adana" ilinin önemli bir bölümünü kapsadığı biliniyor ise de sınır bilinmemektedir. Bunun açıklanması gerekir."

(Atatürk'ün Tamim, Telgraf ve Beyannameleri, s. 19.)

17- Mustafa Kemal'in 5 Kasım 1918'de Sadrazam Ahmet İzzet Paşa'ya çektiği yukarıdaki telgraftan yola çıkarak Mondros hakkında O'nun asıl endişesinin ne olduğu söylenebilir?

- a).Anlaşmanın her türlü yoruma açık hazırlanması.
- b) Anlaşmanın meclis onayında geçmemesi.
- c) Anlaşmanın bir oldu bittiye getirilerek imzalanması.
- d) Anlaşmanın sadece belli bölgeleri kapsamaması.

18- Ateşkes aslında savaş durumuna son veren geçici bir anlaşmadır. Kesin durum barış antlaşmasının imzalanması ve hükümetler tarafından onaylanması ile belli olur ve anlaşma maddeleri yürürlüğe girer. Ancak itilaf devletleri bir barış antlaşması imzalanmasını beklemeden, Mondros Ateşkes antlaşmasından hemen sonra Anadolu'yu işgale başlamıştır. Bu işgaller için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- a) Hukuksuzdur.
- b) Yasaldır.
- c) Geçicidir.
- d) Bölgeseldir.

"Siyasi, adli, ekonomik ve mali bağımsızlığımızı yok etmeğe ve sonuç olarak yaşama hakkımızı inkâr ve ortadan kaldırmaya yönelik olan Şevr Antlaşması, bizce mevcut değildir."
(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, s. 16-17.)

K. Atatürk

19- Yukarıdaki cümlesinden yola çıkarak Mustafa Kemal'in Sevr Antlaşmasını tanımamasını hangi gerekçeye dayandırdığı söylenebilir?

- a) Sevr Antlaşması'nın, her türlü bağımsızlığımızı yok etmesi.
- b) Sevr Antlaşması'nın TBMM onayından geçmemesi.
- c) Sevr Antlaşması'nın bir oldubittiye getirilmesi.
- d) Sevr Antlaşması'nın uygulanabilir olduğuna inanmaması.

20-

"Sevr Antlaşması pek insafsızdı. Türkiye'yi, en zengin illerini ilhak eden devletlerin ve ulusların insafına dayanarak yaşayabilecek; çaresiz, kötürüm ve gölge bir devlet hâlinde bırakacaktı. Yenilmiş Almanya'ya empoze edilenden çok daha ağırdı ve Türkiye'de bir ulusal yas günüyle karşılandı." (Bernard Lewis, Modern Türkiye'nin Doğuşu, s. 247.)

Tarihçi Bernard Lewis'in Sevr Antlaşmasını değerlendirmesine göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- a) Diğer İttifak devletleri ile yapılmış anlaşmalara göre şartları daha hafif bir antlaşmadır.
- b) Oldukça ağır şartlara sahip bir antlaşmadır.
- c) Antlaşma Türkler arasında büyük bir üzüntüye neden olmuştur.
- d) Sevr, Türkiye'yi güçsüz bir ülke konumuna sokmayı planlıyordu.